

ข้อมูลทั่วไปประชาชนชาวบ้าน หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ – สกุล นายวิโรจน์ นาคำ ชื่อเล่น คุณตารส
ว.ด.ป เกิด ๒๔๙๒ เพศ ชาย อายุ ๖๘ ปี
จบการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๕/๑ หมู่ที่ ๒ บ้านเมืองเก่า ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
ชื่อบิดา ชื่อมารดา
ปัจจุบันประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ทำนา ทำสวน
มีความสามารถด้าน ขวัญเจ้าประศาสน์อัญญาพะไซ

๒. เป็นประชาชนชาวบ้านหรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภท

- () อาหารและโภชนาการ () ศาสนาและพิธีกรรม
() เกษตรกรรมและการทำมาหากิน () ภาษาและวรรณกรรม
() ศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ () ศิลปะการแสดงดนตรี
() ประวัติศาสตร์และโบราณคดี () กีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน
() การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๓. ข้อมูลรายละเอียด / ผลงาน / องค์ความรู้ / ความสามารถของประชาชนชาวบ้าน

๓.๑ แร่งบันดาลใจ / ที่มาของความรู้

ได้รับการสืบทอดมาจาก นายจันทร์ลี สมใจ และเป็นรุ่นที่ ๔ ที่ได้รับการสืบทอดการเป็นขวัญเจ้าประจำหมู่บ้านเมืองเก่า หรือประจำศาลอัญญาพะไซที่เป็นสถานที่เคารพนับถือของชาวบ้านทั้งสองฝั่งไทย

๓.๓ รายละเอียดองค์ความรู้ / ภูมิปัญญา

ในช่วงเดือนหก และเดือนสิบสอง ของทุกปี จะมีพิธีการไหว้ศาลปู่ตาหรือศาลตาปู่ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามแต่ละหมู่บ้าน โดยส่วนใหญ่จะมีการเซ่นไหว้แบบง่าย ๆ คือ เหล้าขาว หัวหมู ไก่ต้ม หมากพลู บุหรี่ ช้างปั้น ทาสีทาสา ๑ คู่ และบายศรีปากชาม เมื่อทุกคนมาพร้อมกันที่ศาลปู่ตาซึ่งจะนิยมสร้างด้วยไม้ ๑ ต้น เสาเดียว และบ้านหลังเล็ก ส่วนใหญ่จะปลูกตั้งไว้บริเวณที่ชาวบ้านนับถือ และมีผู้กระทำพิธีสืบทอดกันเป็นชั่วคนเรียกว่า ต่าจ๋ม จะเป็นหญิงหรือชายก็ได้ ผู้ที่ได้รับการยอมรับให้เป็นต่าจ๋มจะเป็นผู้นำกล่าวคำติดต่อกับปู่ตาที่ดูแลหมู่บ้าน

๔. ทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

เหล้าขาว หัวหมู ไก่ต้ม หมากพลู บุหรี่ ช้างปั้น ทาสีทาสา ๑ คู่ และบายศรีปากชาม

๕. วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา / แนวคิดในการรักษาภูมิปัญญา

๑. การบอกเล่า

บรรยาย ด้วยวาจาบอกเล่า อธิบาย หรือถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์สั่งสมของตนให้แก่ผู้รับการถ่ายทอดในรูปแบบของคำพูด

๒. การสาธิต

เป็นวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาที่ผู้ถ่ายทอดแสดงหรือกระทำพร้อมกับการบอกหรือ อธิบายเพื่อให้ผู้รับ การถ่ายทอดได้ประสบการณ์ตรงในเชิงรูปธรรม ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจวิธีการ ขั้นตอน และสามารถปฏิบัติได้ การสาธิตที่นิยมใช้ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา คือ การสาธิตวิธีการและการสาธิตประกอบการบรรยาย

๓. การปฏิบัติจริง

เป็นวิธีการถ่ายทอดที่ผู้รับการถ่ายทอดลงมือกระทำจริงในสถานการณ์ที่เป็นอยู่จริง โดยผู้ถ่ายทอดเป็นผู้ คอยแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไข เพื่อให้กระบวนการปฏิบัติถูกต้องตามขั้นตอน และได้ผลงานตามที่ ต้องการด้วยวิธีการนี้ผู้รับการถ่ายทอดจะได้เรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ไปทีละเล็กละน้อย

๖. รางวัลที่เคยได้รับ

-

๗. ต้องการความช่วยเหลือในด้าน

- องค์ความรู้ที่นำมาประยุกต์กับสถานการณ์ปัจจุบัน

ลงชื่อ นายสิทธิ์ศักดิ์ ทองศรีผู้สำรวจข้อมูล
ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านเมืองเก่า หมู่ที่ ๒